

2. Наразі є приклади успішних експериментів з практичного втілення даної ідеї.
3. Застосування базового доходу є економічно досяжним для держав із різним рівнем доходу на душу населення.

4. Проблемою оцінки можливості втілення концепції в Україні є відсутність необхідної інформації для розрахунків.

Але все ж таки головною проблемою залишається несприйняття даної концепції суспільством, адже отримання єдиного базового доходу може викликати невдоволення як у забезпечених громадян, які можуть не захотіти сплачувати великі суми «неробам», так і у менш забезпечених верств населення, бо їх сумарний дохід із урахуванням усіх пільг сьогодні може перевищувати базовий. Тому важливою є роль громадських об'єднань у пропаганді концепції базового доходу через усвідомлення її важливості та перспектив та інформування суспільства.

Література

1. Гевлич І. Г. Базовий дохід в контексті вирішення проблем соціального захисту населення України / І. Г. Гевлич, Л. Л. Гевлич // Економіка і організація управління. Збірник наукових праць. – 2016. – № 2 (22). – Вінниця: ДонНУ, 2016. – С. 146–154.

2. Permanent Fund Dividend Division Annual Report 2016 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfd.alaska.gov/LinkClick.aspx?fileticket=rSpgeMOLgys%3d&tabid=506&portalid=6&mid=6428>.

3. У Німеччині тестують безумовний дохід у тисячу євро // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dyvys.info/2017/01/07/u-nimechchyni-testuyut-bezumorvnyj-dohid/>.

4. У Фінляндії почався експеримент з виплати базового доходу безробітним // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nv.ua/ukr/world/countries/u-finljandiji-rochavsja-eksperiment-po-viplati-bazovogo-dohodu-dejakim-bezrobotnim-399069.html>.

5. Пранаб Бадхар Чи допоможе бідним країнам загальний базовий дохід? / Бадхар Пранаб // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bastion.tv/news/chi-dopomozhe-bidnim-krajinam-zagalnij-bazovij-dohid/>.

6. Засновник Microsoft пропонує ввести податок на працю роботів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://watcher.com.ua/2017/02/20/zasnovnyk-microsoft-proponuye-vvesty-podatok-na-pratsyu-robotiv/>.

УДК 338.24

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КОНЦЕПЦІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО КАПІТАЛУ

Є. Є. Іонін

Ринкові умови вимагають від економічних суб'єктів дотримання вимог щодо фінансової стійкості, гнучкості і адекватного реагування на зміни внутрішньої і зовнішньої середовища. Сталий розвиток підприємств можливо здійснювати тільки на основі обов'язкового дотримання базових концепцій міжнародних стандартів фінансової звітності: концепції безперервної діяльності й збереження фінансового капіталу.

Метою дослідження є розгляд теоретичних і методологічних аспектів оцінки фінансової стійкості підприємства на основі концептуальних засад міжнародних стандартів фінансової звітності й в першу чергу – концепції збереження фінансового капіталу.

У господарській діяльності під фінансовою стійкістю фінансового стану зазвичай розуміється незалежність від зовнішніх джерел, що в практиці підприємництва в умовах ринку пов'язано не тільки з виконанням зобов'язань, але і можливостями поглинання неспроможних суб'єктів. Оцінюючи фінансову стійкість, в першу чергу, виходять з величини гранично допустимої частки позикових коштів. Практично всі закордонні фінансові аналітики сходяться на думці, що фінансова стійкість нерозривно пов'язана зі співвідношенням джерел формування майна.

Сучасна теорія фінансового менеджменту забезпечення фінансової стійкості нерозривно пов'язує з «високою часткою власного капіталу в загальній сумі використовуваних фінансових засобів» [1, с. 516-517]. Ризиковий характер бізнесу і збільшення його ступеня зі зростанням частки позикового капіталу, веде до збільшення і ризику можливої неплатоспроможності, що викликає необхідність вирішення питання про граничний рівень позикового капіталу. При його вирішенні вибирається оптимальне співвідношення між ризиком і вартістю.

Фінансова стійкість аналізується у двох основних напрямках:

- 1) на основі фінансових коефіцієнтів, конструкція яких базуються на співвідношенні джерел формування майна;
- 2) визначення типу фінансової стійкості, шляхом порівняння двох показників: з одного боку наявність власних оборотних коштів, з другого боку, запаси (матеріальні оборотні активи).

Другий напрям більше орієнтовано на виробничі підприємства, у яких необхідною умовою є наявність запасів, без яких неможливо продовження операційної діяльності. Логічно виникає питання «За рахунок чого повинні фінансуватися запаси?». Цілком очевидно, що для стабільної роботи необхідно їх покриття за рахунок власного капіталу. В методичному плані це буде відповідати першому і другому типу фінансової стійкості: абсолютної і нормальної. В свою чергу це повністю відповідає базовій концепції міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) – концепції безперервної діяльності [2].

Враховуючи, що запаси це частка оборотних активів, виникає наступне питання відносно їх фінансування. Регулятиви фінансового аналізу виходять з того, більше 10% оборотних активів повинно бути покрито за рахунок власного капіталу. Ця рекомендація знаходить своє відображення у показнику забезпеченості оборотних активів власними коштами, як співвідношення наявності власних оборотних коштів та оборотних активів.

Більш доступним є використання фінансових коефіцієнтів при аналізі фінансової стійкості, що пов'язано з простотою їх розрахунку. В даному випадку справа йде про використання наступних показників:

1. Співвідношення власного капіталу до валюти балансу – показник фінансової стійкості (незалежності, концентрації власного капіталу).
2. Співвідношення валюти балансу до власного капіталу – показник фінансової залежності, протилежний першому коефіцієнту.
3. Співвідношення зобов'язань до валюти балансу – це показник боргу дає можливість встановлювати гранично можливу частку боргу у сукупному капіталу.
4. Співвідношення зобов'язань до власного капіталу.
5. Співвідношення власного капіталу і зобов'язань.

Відомим аналітичним постулатом є визначення співвідношення власного капіталу до валюти балансу, яке повинне дорівнювати 0,5 або бути більше, тобто 50 і більше відсотків майна підприємства має формуватися за рахунок власних джерел. У цьому випадку зменшується ризик кредиторів.

У діючих методиках фінансового аналізу, затверджених органами виконавчої влади України, робиться не досить правильний висновок про задовільний фінансовий стан підприємств, коли $\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу}} \geq 0,5 \rightarrow$ оцінюється позитивно. На нашу думку це недостатньо обґрунтовано і вичерпність висновків залежить від структури власного

капіталу і в першу чергу, від наявності і питомої ваги балансових статей: нерозподілений прибуток і резервний капітал, джерелом формування яких є чистий прибуток [3].

В аналітичному плані у вітчизняній теорії і практиці перевага віддається коефіцієнту фінансової незалежності, який є аналітичним індикатором реалізації другої базової концепції МСФЗ – концепції збереження капіталу: фізичного і фінансового. Вимога цієї концепції полягає у тому, щоб капітал не зменшувався, а по можливості – збільшувався. Аналітичним індикатором концепції збереження фізичного капіталу є коефіцієнт зносу і придатності.

Збереження фінансового капіталу є необхідною вимогою визнання одержаного прибутку і пов'язано зі збільшенням вартості чистих активів, які визначаються як різниця між активами і зобов'язаннями. Це ствердження знаходить все більше підтримки у вчених. При такому підході прибуток є залишковою величиною, отриманої після підрахунку витрат, у тому числі і корегування збереження капіталу із доходів. У цьому випадку, сума перевищення чистих активів у кінці періоду в порівнянні з початком періоду визнається прибутків і відбивається у фінансовій звітності.

Капіталізація прибутку, з одного боку є необхідною вимогою безперервної діяльності, з другого боку – дає можливість зменшити залежність від зовнішніх зобов'язань, і відповідно підвищити перспективну платоспроможність. Ця логічна послідовність повинна враховуватися при дослідженні фінансової стійкості підприємства. Теоретичним підґрунтям цього є концепція збереження фінансового капіталу.

Сталий розвиток підприємства у довгостроковій перспективі можливий тільки у випадку збалансованості чистого прибутку і чистого грошового потоку. З цією метою в практику фінансового менеджмента в умовах варто ввести показник «коефіцієнт монетизації фінансового результату», як співвідношення позитивного чистого грошового потоку і чистого прибутку, який характеризує забезпеченість грошовими коштами фінансового результату, як джерела фінансування розвитку підприємства і фінансової незалежності.

Література

1. Современный финансово-кредитный словарь / М. Г. Лапуста, О. А. Андреев, Л. М. Бадалов и др. ; под общ.ред. М. Г. Лапусты, П. С. Никольского. – 2-е изд., доп. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 567 с.
2. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000 / Перекл. з англ. за ред. С. Ф. Голова. – К.:Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2000. – 1272 с.
3. Іонін Є. Є. Фінансова аналітика сучасного бізнесу: [монографія]/ Є. Є. Іонін, М. М. Овчинникова. – Донецьк: ДонНУ, 2012. – 304 с.

УДК 657

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

О. Т. Поліщук

Формування оптимальної облікової політики на ділянці обліку інвестицій є одним з перспективних напрямків у сфері удосконалення бухгалтерського обліку. Як показують дослідження, вирішення цього питання має певні труднощі, по-перше, через відсутність необхідних методичних розробок щодо інвестиційних активів, по-друге, потребує розробки структура й елементи облікової політики щодо інвестицій.